

 M E R K

Bymidteudvikling **– for fremtidens levende bymidte**

MERK arbejder for lokal handel,
fællesskab og bæredygtig udvikling.

Levende byer i udvikling

Bymidterne er hjerterne af et hvert samfund. Her banker byens og oplandets puls gennem et levende fællesskab af handel, kultur og turisme. Men i dag står bymidterne over for store udfordringer. Der er meget på spil og brug for handling nu.

En levende bymidte er afgørende for langt mere end den enkelte handlende eller butiksejer. Det drejer sig om noget langt større: Det er selve sammenhængskraften for byen og lokalområdet. Det er afgørende for arbejdspladser, kommunens økonomi og vækst. Den danner grundlag for bosætning og understøtter huspriser. Og ikke mindst, så giver levende bymidter rammerne og mulighederne for at forenings- og kulturliv kan blomstre. Den enkelte kommunes fremtidig hænger derfor uløseligt sammen med at sikre en attraktiv og levende bymidte.

De forandringer, som både store og små byer står overfor, er komplekse og strukturelle – og de tager til i fart. Denne nye kontekst stiller store krav til indholdet i og funktionerne af bymidterne. Hvis der ikke gøres noget nu, så peger prognoser på stor risiko for, at butikslivet også kan forsvinde i byer over 20.000 indbyggere. Når handlen og den levende bymidte dør ud, så går det desværre oftest kun én vej: arbejdspladser forsvinder, kulturlivet visner og byen formår ikke at tiltrække og fastholde borgere.

I MERK mener vi, at det er fuldstændig afgørende, at vi går sammen på tværs af erhverv, kommuner, foreninger og alle andre relevante aktører. MERK samarbejder derfor bl.a. med netværket Danske Handelsbyer om at skabe fælles og forpligtende løsninger for at sikre fremtidens levende bymidter.

Anbefalinger

Strategisk samarbejde og lokal inddragelse

En levende bymidte udvikles kun gennem strategisk og langsigtet planlægning i samarbejde mellem både offentlige og private aktører. Dette betyder inddragelse og samarbejde med alle aktører, herunder handelsstandsforeninger, ejendomsejere, kommunen og civilsamfund, i en samlede indsats og opbakning til bymidternes udfordringer. Ved at integrere handel, offentlige tilbud og kulturelle aktiviteter kan vi skabe bæredygtige bymidter med liv, vækst og tilgængelighed for alle.

En levende bymidte skaber liv i hele landet

En attraktiv og velfungerende bymidte er altafgørende for at sikre lokalområdets og kommunens tiltrækning og fastholdelse af borgere. Kommuner bør betragte bymidten som meget mere, end de gør nu: Det er et selvstændigt erhvervsområde, der understøtter vækst og innovation, og et afgørende samlingspunkt for erhverv, kultur og foreningsliv til fordel for byboerne såvel som turister. Det er derfor vigtigt med gunstige betingelser, der gør det attraktivt for borgere og for etablering af virksomheder.

Funktionalitet fremfor forskønnelse

Prioriteter og handlinger skal tage udgangspunkt i den lokale kontekst – og give værdi for pengene! Der er brug for at prioritere værdiskabende aktiviteter og kulturtilbud, støtte til erhvervsdrivendes innovation og udvikling af bymidtens funktioner og indhold. Det skal gøres for, at bymidten forbliver attraktiv for både borgere og besøgende. Derfor er det vigtigt at kommunen i fællesskab med byens aktører bruger midler og ressourcer effektivt til at sikre bymidtens funktioner og udvikling – ikke blot forskønnelse.

Konkrete tiltag

Modernisering af lovgivningen om gavekort

Citygavekort fungerer i dag som et effektivt og vigtigt redskab til at styrke lokal handel. En modernisering af lovgivningen om firmagaver, så også gavekort til en vis grænse kan gives skattefrit til medarbejdere, vil styrke den fysiske handel. Dermed er gaver ikke blot til medarbejderen, men også til glæde for den lokale detailhandel og kommunens økonomi.

Fastholdelse af dagligvarebutikker i bymidten

Dagligvarebutikker er en afgørende trafikskaber i bymidten og dermed kundegrundlaget for de øvrige forretninger. Det er derfor helt centralt, at kommunerne arbejder aktivt på at gøre bymidten attraktiv for dagligvarebutikker, så de forbliver der. Ellers risikerer man, at dagligvarebutikkerne fortsat flytter uden for bymidten, og bymidten heraf vil opleve en dominoeffekt af butikslukninger og udtømmning af handelsliv.

Bidrag til cityforeninger – også ved tomme lokaler

Cityforeninger arbejder målrettet for at bevare en levende bymidte, men det kræver engagement fra flere aktører. Udlejere bør forpligtes til at bidrage til cityforeningerne, selv når deres lokaler står tomme. Dette vil sikre vedvarende investering i bymidteudviklingen og styrke det lokale butiksmiljø. Vi kan hente inspiration fra lande som Sverige, hvor f.eks. udlejere aktivt deltager i byens udvikling og bidrager til et aktivt og dynamisk forretningsliv.

Stop nedlæggelser af parkeringspladser

Tilgængelighed er en nøgelfaktor for at sikre et stabilt kundeflow i bymidterne. Nedlæggelsen af parkeringspladser uden, at tilbyde alternative løsninger, skader derfor ikke blot den lokale detailhandel, men dræner også bymidten for liv. Kommunen skal derfor kompensere parkeringspladser ved at skabe nye alternativer, så bymidten forbliver let tilgængelig for både handlende og besøgende.

Skab fleksibilitet i brugen af tomme lokaler

Byfortætning kan skabe nye muligheder for udvikling af bymidterne, men det kræver fleksibilitet i anvendelsen af lokalerne. Ubrugte detaillokaler bør kunne konverteres til andre formål, såsom boliger, hvis det kan gavne det samlede bymiljø. Dette vil sikre, at bymidten forbliver dynamisk og imødekommer både erhvervslivets og borgernes behov.

“

Levende bymidter er rygraden i vores lokalsamfund. De spiller en central rolle for både handel, fællesskab og økonomisk vækst.

”

M E R K

fra design til detail